

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun
nedelj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravištvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogorske dežele:
celoletno . . . K 25—
polletno . . . K 12-50
četrletno . . . K 8-80
mesečno . . . K 2-10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28—
za vse druge de-
zele i. Ameriko K 30—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas (insertate)** se
plačuje od čveterostopne
petit vrste po 12 h, za
večkrat natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 210.

Telefonska številka 65.

Celje, v sredo, dne 15. septembra 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

Zadnji poziv slovenskim starišem!

Čas je tu, ko pošiljate otroke svoje, Vaš up in Vaš ponos, zopet v šole, kjer bi se isti izobrazili in v vedi spopolnjevali za svojo bodočnost. Slovenski stariši! Ne gre se nam za agitacijo v prid slovenski stvari, ne, hočemo samo, da se otrok kaj nauči in da se mu postavi temelj za bodočnost. Vprašamo Vas, kje se bode otrok boljše učil, ali v šoli, kjer mu je potreba priučiti se šele nemškemu jeziku ali tam, kjer se podučuje v domačem slovenskem jeziku? Da se lahko priuči človek nemščini i v višjih razredih slovenskih ljudskih šol, o tem ni treba dvomiti. Otroku, pohajajočemu v mestne nemške in šulferajnske šole, se vcepi v mladih letih že sovraštvo do onega jezika, v katerem ga je naučila mati izraževati svoja čustva in svoje besede. Da, množe se slučaj, ko otroci, pose-čajoči nemške in šulferajnske šole, zaničujejo in celo psujejo lastno mater, ker je govorila ista slovenski. In v take šole, kjer bi se priučil najdražji zaklad Vaš, Vaš otrok, sovraštva do onega naroda, ki živi celo tisočletje na rodovitni štajerski zemlji naši, v take šole bi Vi pošiljali otroke Vaše? Slovenski stariši! Ne uvidevate li, da storite velik greh, ako pošiljate otroke svoje v šole, kjer se morajo priučiti isti šele tujemu jeziku in se na podlagi tega izobraziti? Slovenski stariši! Ne uvidevate, da je največji zločin, ako postanejo otroci Vaši janičarji lastnega naroda in grobokopi onega jezika, v katerem ste govorili Vi, očetje in predniki Vaši? Stariši! Dolžnost Vas veže, da pošiljate otroke svoje v slovenske šole in ne v nemške in šulferajnske zavode.

Poučni tečaj „Zveze nar. društev“ v Celju.

Konec.

Nedeljska predavanja v Sokolskem domu.

V nedeljo dopoldne je imel zjutraj najprej posvetovanje novoustanovljeni abstinenčni krožek. Ob 9. uri se je pričelo velezanimivo predavanje gosp. dr. Pavla Grošlja iz Ljubljane o modernem svetovnem nazoru. Z izvanredno duhovitostjo nam je podal sliko razvoja moderne naravoslovne vede iz nekdanje znanosti primitivnega človeka, ko je bil duhovnik znanstvenik, filozof in duhovnik obenem. Moderna znanost sloni na principu lastnega opažovanja, eksperimenta, empirije. V velikih potezah nam je podal predavatelj razvoj te znanosti pod Newtonom, Galilejem, Baconom, očetom empirije, kako so posamezne panoge prirodoslovne vede na podlagi teh principov prišle do enot: kemična znanost do prvine in atoma, fizika do sile in snovi i. t. d. Naloga svetovnega nazora je, da te enote združi v enotno sliko. Jasno je, da se mora svetovni nazor menjati z

napredkom znanosti. A znak modernega svetovnega nazora je, da postaja priroda vedno bolj enotna in da se krči množina njenih tajnosti. Kadar bo mogoče ves svet razlagati iz enega samega principa, je naloga svetovnega nazora končana. Predavatelj je v krasnih potezah slikal vedni razvoj znanosti: kemiki so prišli še do manjših prvotnih elementov: elektronov, fiziki pa razlagajo vse fizične prikazni kot posledico ene sile: eterja. Slikal je nastanek in razvoj vesoljstva po teorijah Kanta, Laplacea in drugih učenjakov, slikal je razvoj živalstva in rastlinstva iz stanic, opisal, kako moderna veda stremi vedno za novimi odkritji, kako vedno išče novih resnic. Človeški duh ne miruje, ampak hrepeni priti slednji tajnosti vesoljstva, prirode do dna. Predavanje je bilo sprejeto z burnim odobravanjem. — Nato je potovalni učitelj Ciril-Metodove družbe g. Ivan Prekoršek podal nekoliko misli o obrambnem delu, o potrebi reform v družbinah podružnicah, o tesnejšem stiku med podružnicami in o ustanovitvi pokrajinske zveze štajerskih podružnic. Ker tozadevna sprememba družbinah pravil še ni potrjena, se zveza še danes ne more ustanoviti; vendar se naj izvoli pripravljalni odbor, ki vzame to delo v roke. V vodstvu te pokrajinske zveze bo imela vsaka podružnica svojega delegata. V področju pokrajinske zveze se ustanove tudi posamezna okrožja. Osnovale bi se jih za enkrat pet in sicer celjsko, brežiško, ptujsko, ljutomersko in mariborsko. Tako organizirane in v tesnih stikih bi postale naše štajerske podružnice trden temelj izobraževalnega, kulturnega dela med narodom. Podružnice pa morajo navstati v vsaki občini. K debati po tem navdušeno sprejetem govoru so se oglasili gg.: Vadnal, ki želi vedeti, ali se tudi za majhne občine lahko snujejo podružnice; Knaflič, ki posebej povdarja, naj se podružnice snujejo le za majhna okrožja, ker le take lahko res uspešno delujejo; Cvetko, ki misli, da bi bilo dobro, da bi pri takih majhnih podružnicah naj odbor tvorila morda le predsednik in blagajnik; prof. Jošt, ki nasproti temu povdarja, da naj bo v odboru le več ljudi, ker čim več delavcev v odboru, tem boljši so uspehi; Prekoršek, ki poda neka pojasnila glede pokrajinske zveze in snovanja podružnic. Izvolijo se v pripravljalni odbor pokrajinske zveze: dr. Dolar, dr. Lipold in dr. Kalan. Predsednik g. Pesek preide nato k zaključnemu poučnemu tečaju. V imenu celjskega odseka „Prosvete“ se oglasi k besedi g. jur. Novačan. Izvaja, naj bi se taki tečaji vršili večkrat na raznih krajih, naj bi se pa tudi predavanja bodisi napisana ali tiskana podala odboru posameznih članic Zveze narodnih društev, v katerih bi se naj zopet predavala. Tako bi se institucija poučnih tečajev končno izcimila v nekako pravo ljudsko vseučilišče. V imenu gostov iz Ljubljane (gg. dr. Žerjav, dr. Grošelj in Ribnikar) se oglasi g. Ribnikar ter v navdušenih besedah izreka

zahvalo prirediteljem, da se jih je povabilo; prvokrat se je to ob podobni priliki zgodilo, da so padle meje med Kranjsko in Štajersko; vedno bolj moramo stremeti za tem, da bomo hodili drug k drugemu, da se bomo spoznavali, da si bomo našli skupne cilje; nas vseh naloga pa mora biti, da vzbudimo v slovenskem ljudstvu zavest, da je Ljubljana naše središče in ne Gradec, Celovec, ali katerokoli drugo mesto. V imenu socijalnega odseka štajerske učiteljske zveze povdarja g. Knaflič, da ponesimo s tečaja domov zavest, da moramo stremeti za skupnim delom vseh stanov v narodnem in kulturnem pogledu. Zaključuje se zahvali predsednik g. Pesek vsem udeležencem ter vsem činiteljem, ki so pripomogli k lepemu uspehu tečaja, posebej celjskim odbornikom Z. N. D., dalje posojilnici in lastništvu „Sokolskega doma“ za prepustitev prostorov ter vsem predavateljem. Ponesimo, kar smo pridobili, ven med mase naroda, ker: v izobrazbi je njegova rešitev. V imenu udeležencev se še zahvali g. Knaflič predsedniku za vodstvo tečaja in za ves trud. Med navdušenimi živijo-klici so udeleženci zapustili dvorano „Sokolskega doma“.

Politična kronika.

a Štajerski deželni zbor bo imel jutri ob desetih zjutraj svojo prvo sejo. Na dnevnem redu stoji 1. volitev dveh zapisnikarjev, 2. volitev štirih overjevalcev (verifikatorjev).

a Skupni ministerski svet. V skupni seji ministrov se je razpravljalo o državnem proračunu za 1910. Podrobno se je razpravljalo posebno o izdatkih za skupno vojsko in za vojaštvo v priklopljenih deželah. Posvetovanja pa še niso dokončana in skupni proračun za 1910 še ni ugotovljen, ker se je pokazala potreba skržiti nekatere postavke in je v ta namen treba predložiti proračun strokovnim referentom posameznih ministerstev v ponovni pretres. Prihodnja skupna seja ministrov bo v soboto.

a Doknadni kredit zaradi priklopljenja Bosne in Hercegovine je postavljen v skupnem proračunu za 1910 v znesku 216 milijonov kron in sicer: 64 milijonov za odškodnino Turčiji in 160 milijonov za oboroževalne troške. Ta svota mora biti dovoljena bodisi že v obliki doknadnega kredita ali kakor koli, o tem so avstrijski in ogrski ministri jedini, ker je ta vsota bila izdana s privoljenjem obeh vlad.

a Izredni troški za skupno vojsko in mornarico. Vojno ministerstvo zahteva za 1910 tako velike izredne kredite za skupno vojsko in mornarico, da sta oba finančna ministra izrekla proti temu svoje pomisleke. Vsled tega je bilo treba državnim proračun izročiti strokovnim referentom v zopetno pretresovanje, da te izredne troške kolikor mogoče skržijo.

a Ustavni načrt za Bosno in Hercegovino. V skupni ministerski seji se je razpravljalo tudi o ustavnem načrtu

za priklopljene dežele. Navstali so pomisleki državnopravnega in administrativnega značaja in sicer od avstrijske in ogrske strani. Listi poročajo, da ta nasprotstva niso velika in da bode v kratkem prišlo do popolnega sporazumljenja med obema vladama.

a Novi vojni zakon ne bode še predložen parlamentu v jesenskem zasedanju. Poročilo je sicer že gotovo, toda vojna uprava ne more v tem obziru samostojno postopati. Tedi vojaški kazenski red je že gotov ter izročen obema vladama v pregled, ki pa s tem delom še nista gotovi.

a Nova zaušnica Slovencev. Vsled posredovanja ital. drž. posl. dr. Maranija je naučni minister grof Stürgkh preklical premestitev slovenskega učiteljskega iz Kopra v Gorico. Goriški Italijani triumfirajo. Kako nesmiselna je ta nepotrebna in izživljajoča žalitev Slovencev, sodimo lahko po tem, da je slovensko učiteljske sedaj v Kopru, ki je gotovo bolj italjanski kakor pa Gorica in da ni vsled tega italjanski značaj Kopra trpel ni najmanjše škode. Istotako ni škodilo slovensko učiteljske „italjanskemu“ značaju Gorice pred 30 leti, ko je bilo še tam in je bila Gorica trikrat bolj italjanska nego je danes. „Močna in nepristranska“ vlada pa tega ne uvaža, nje glavni namen je kazati svojo železno pest Slovanom. To so pač slabe priprave za saniranje parlamentarnih razmer. Pričakujemo, da bodo slovenski poslanci spregovorili o tem prav resno besedo z bar. Bienerthom, ko je povabi na konferenco.

a Ogrska kriza. Cesar bode danes sprejel ogrskega ministr. predsednika Weckerla v avdijenco. Položaj je resen. Kossuth se ni priključil stranki 67-desetnikov ter pojde svoja pota, Weckerle in Andrassy pa svoja. V današnji avdijenci se bode odločilo, katero stališče bode krona odobrila, Weckerlovo ali Kossuthovo.

a Rusko-nemški konflikt. Nemški konzul v Charbinu je izzval hud konflikt z ruskimi oblastvi. Nemški konzul Daumüller je pozval Nemce v Charbinu, naj ne plačujejo ruskim oblastvom nikakih davščin in naj priznavajo samo kitajska oblastva. Ruska oblastva so na to zapečatila vhode nemške trgovine Heitmann i Aurenhammer, a nemški konzul je strgal ruske uradne pečate z vrat. — Večje drznosti si ne moremo misliti.

Dnevna kronika.

v Strašna nevihta je na Češkem razsajala v nedeljo. Najhujše je bilo pri vasi Trebovetice. Tam se je usula strašna toča med bliskom in gromom in je vse potolkla. Voda je narasla 3 metre višje kakor navadno. Izmed 81 poslopij se jih je podrla 44 celo ali pa deloma. Neke hiše sploh ni več. Ljudij je utonilo 8, živine 70. Petdeset rodovin z 300 glavami je brez strehe.

v Nov reglement, ki bi se bil moral že pri letošnjih novincih uvesti, so prihranili za prihodnjo jesen. Pravijo, da je ta odločitev v zvezi z ogrskimi zmešnjavami.

v Knez Bülow naj postane, kakor mu svetujejo „I. N. N.“, kandidat meščanskih strank mesto posl. Schacka. Ta je zastopal okraj Eisenach-Dernbach.

v Kraljevič Gjorgje zahteva baje pol milijona frankov odpravnine in 20.000 Fr. letne rente.

v Ponesrečen poskus. Ko je bil Rosegger izdal parolo za zbiranje darov, s katerimi bi se naj potujčevala nenemška deca, so skoro vsi drugi narodi takoj odgovorili, z večjim ali manjšim uspehom. Tudi dalmatinska lista „Dalmata“ in „Risorgimento“ sta priporočala, da naj tisoč premožnih Italjanov vplača po 500 kron za narodni sklad. Ali na žalost italjansko ni nijeden list tega poziva ponatisnil, razven „Italia all'estero“ v kraljevini in tržaški „Indipendente“. In danes, ko je minulo pol leta od tega, imajo Italjani že — **tisoč kron.**

Dopisi.

a Slovensko gledališče v Mariboru. Dramatično društvo, ki se je ustanovilo meseca avgusta t. l. se je sledeče konstituiralo: Gospod Srečko Stegnar predsednik, dr. Fran Rosina podpredsednik, Viktor Turnšek tajnik, Ivan Kejžar blagajnik, Peter Poč gospodar, Vekoslav Bahovec, Vekoslav Benkovič, Stanko Marin, Štefan Medved, Jakob Novak odborniki. — Slavnemu občinstvu v Mariboru in okolici se naznanja, da je odbor sklenil, da se vabila posameznikom ne bodo več razpošiljala ampak se bodo predstave objavljale samo potem, lepakov in časopisja, ker nam povzroča poština preveč stroškov. Obenem prosimo mariborske in druge narodne kroge, da pridno pristopajo društvu kot ustanovniki ali podporniki ter se po možnosti odzovejo oklicu, ki ga namerava društvo v kratkem razpošiljati, da se tako odboru, ki je sicer pridno na delu, pa mu manjkajo sredstva, pomore, da bo mogel izpolnjevati svojo težko in vzvišeno nalogo probujati narodno zavestnost v Mariboru in okolici zlasti v onih krogih, katerih se letova narodna mlačnost in brezbriznost. — Ustanovnina znaša enkrat za vselej 50 K, podpornina 3 K 20 vin. na leto in se lahko plačuje tudi v obrokih. Dame in gospode, ki nameravajo sodelovati kot diletantinke in diletanti, prosimo, da se pismeno ali ustmeno priglasijo odboru ako še tega niso storili. Vse pošiljatve in pisma naj se pošiljajo pod naslovom „Dramatično društvo v Mariboru“.

v Iz Kostivnice. Ker je „N. Dn.“ tako mimogrede omenil kostivniško čukarijo, zabavljajo klerik. na vse mogoče načine po „Straži“. Ne bode torej odveč, ako sprejmete daljši dopis v Vaš cenjeni list, da potolažite čuke. Pričela se je cela komedija kakor zmiraj takoj pri maši; pri pridigi se ljudstvo primerno preparira in pozneje pridrž pri „slavnosti“, kajti drugače nastane nevarnost, da noče nikdo priti gledat čukov. Po maši je naznanjal burni „holchaker-marš“, da nastopijo mariborski čuki. Pristopicalo je nekaj mladih nezrelih fantkov, ki so že bojazljivo naprej prosili za usmiljenje pri gledalcih, da bi jim „telovadbe“ preveč ne zamerili. Po ne posebno ritmični godbi, katero je vodil dični nadučitelj Osmetz (alias Ozmec) so se fantki lovili pri 4 prostih vajah, da je bilo res veselje. Jeden je kar brez znamenja začel — najbrž mu je bilo pri dolgočasni godbi preveč čakanja — in frk, frk, zletijo drugi čuki za njim vkljub obupnemu obrazu načelnika! Z godbo so se še pozneje parkrat skregali. Konečno je bilo načelniku vendar preveč in napodil jih je nazaj v šolo, kjer jim je prepustil gotovo prostore — Osmetz. Gledalci so se sicer izvrstno zabavali, zlasti so delali kmečki fantje prav slane dovtip. Dekleta so jih vabile: „Pridite še kaj“ — domači fantje jim itak ne napravijo take šale.

Po tej vzpodbudni javni telovadbi, ki obeta zares krasne „uspehe“ čukov, so se zbrali ljudje — nad 200 — v bližnjem majhnem kozolčku. Največ pa se jih je našlo po gostilnah ali pa so odšli domu. Zbrane je pozdravil župnik Gomilšak; gospod ima dobro humoriistično žilo, ker je imenoval čuke „krepko četo orlov“. Poslušalci so mu kvitirali dovtip z veselim nasmehom in pomežikovanjem. Na koncu govora je odmeval zelo slaboten „živijo“. Na to je nastopil nek klerikalni „akademik“, mož je

član „Zarje“, kar pove dovolj. Govora se je slabo nagulil, še zabavljanje mu ni gladko teklo; delal je dolge odmore, katere je izpolnjeval z globoko občutenimi é, é, é... Ljudje so sicer imeli sočutje z njim. Neki Rezman je pozdravljal shod v imenu 14 dni stare klerik. dij. Zveze; zborovalci so mu to zatiranje mladosti prav radi verjeli. Križevski župnik je trdil, da je vera v nevarnosti in ravno katoliški mladeniči so poklicani, da rešijo svet brezvernih liberalcev in socialstov. Neki Šut iz Maribora je obrekoval slov. naprednjake, da so nemškutarji; mož je čisto pozabil na Osmetza in Verstovškove konference... Tudi bi ne bilo slabo, ako bi omenil Roškarja! O deklamacijah se ne spleča govoriti. Uboga Hribar in Gregrčič! Splošno je vladala velika dolgočasnost. Zato pa se je tuintam oglašil kak zborček. Ginjaivo je bilo videti mešanico pristnih katoličanov, v katero sta se zmešala nadžupnik Korošec in — Osmetz! Ali je bil ta dan zopet Ozmec, ko je jedel in pil na katoliški podlagi, to še ni svetu znano. Moža si sicer moramo enkrat malce ogledati. Nekdaj navdušeni pobočnik ljutomerske požarniške zveze se čuti sedaj med Nemci — Nemca in med klerikalci klerikalca. Prišel je z Verstovškom in Roškarjem vred do primerne svetovne naziranja. V Rogatcu agitira med svojimi kolegi za špurno gostilno, kamor vsled znane afere ne gre nobeden Slovenec, v Kostivnici pa se druži s klerikalci, ki se ga prav nič ne sramujejo. O koncu slavnosti, ki je bil prav primeren naobrazbi čukov, ste pa itak poročali. Menim, da bodo sedaj klerikalci s poročilom zadovoljni...

Poziv napredni slovenski javnosti.

Klerikalizem še nikdar ni s tako brutalno silo butal ob slovensko napredno učiteljstvo kakor danes. Težko prenaša učiteljstvo največkrat krivične udarce klerikalne nasilnosti, a vendar junaško brani svojo čast in krepko odbija vse napade, ki mu jih predbaciva umazani nasprotnik. Ne vda se!

Toda zaman ves trud učiteljstva, da ne pripomore k njega boju tudi slovenska napredna javnost! Ni slovenske napredne javnosti samo moralna dolžnost, temveč je celo nje lastni interes, da podpira napredno učiteljstvo, ker v naprednem učiteljstvu leži naprednost naroda.

Ne s puhlo frazo »prijatelj učiteljstva«, temveč dejansko pokažite, da se zanimate za učiteljska vprašanja s tem, da se vsi do zadnjega naročite na »Učiteljskega Tovariša« in podpirate po naprednih listih učiteljstvo v moralnem oziru, z naročnino pa v gmotnem oziru.

Pokažite, da slovensko napredno učiteljstvo ni osamljeno, da je z njim tudi slovenska napredna javnost, ki ga podpira in brani!

Opomba: Vse napredno časopisje prosimo za ponatisk tega poziva!

Štajerske novice.

d Namestnik dež. glavarja. Dolej je bila že dolgo let navada, da se je vzel namestnik dež. glavarja iz vrst slovenskih dež. poslancev. Notabene je ta navada upeljana tudi po drugih deželah, koder biva dvoje narodov. Celo zagrizeno nacionalni graški „Tagbl.“ je priznal, da je mesto slov. namestnika dež. glavarja „posestno stanje“ Slovencev. — Poročali smo nedavno tega, da bi to mesto radi dobili nemški kršč. socialci. Ultranemška „Marb. Z.“ hujska sedaj te, naj bi se uprli imenovanju Slovenca in reklamirali mesto dež. glavarja zase, češ, da gre pravzaprav njim in da tudi ne gre po nepotrebnem poviševati ugleda vseslovenskih hujskačev (mišljeni so slov. klerikalci!) na Spod. Štajerskem. No, mi mislimo, da je celi prepri sedaj že zapoznel in ima morda le postranske

nemško-strankarske namene. Kajti imenovanje je sedaj gotovo že perfektno. — Zanimivo je poročilo „Tagbl.“, da je dež. odbornik Robič odklonil mesto namestnika dež. glavarja.

d „Dr. Mih. Napotnik.“ Pod tem naslovom je hotela priobčiti „M. Z.“ minulo soboto uvodnik, katerega ji je pa drž. pravdnistvo popolnoma konfisciralo. Je moral biti že zelo ljubeznjiv! Čudimo se sicer, zakaj se mariborski Nemci tako jezijo na g. škofa! Saj jim vendar ne stori prav nič hudega, ne v narodnem ne v verskem oziru — ravno nasprotno, Slovenci bi imeli prej povoda za pritožbe radi škofa, ki ne misli vselej na to, da škofuje v slovenski škofiji! Dokazov nam žalibože ni treba ponavljati...

d Iz Ptujja se nam piše: Velika ljudska slavnost, ki se je vršila v nedeljo dne 12. t. mes. v Narodnem domu, obnesla se je sijajno. Vsi prostori so bili natlačeno polni in pokazalo se je, da so za take prireditve mnogo premajhni. Duhovnika ni bilo nobenega, zato pa tem več kmečkega ljudstva iz okolice. Tudi vrli Mariborčani in Ormožani so nas obiskali v lepem številu in celo iz Ljubljane je prihitelo nekaj gostov. Ker je bila policiji pridružena tudi žandarmerija, poskrili so se znani nemškutarski razgrajati.

v Iz Št. Petra pod Sv. gorami. Klerikalci bodo gotovo sedaj v svet poročali o velikanski udeležbi na „mladeniškem“ shodu na Sv. gorah. Treba pa je povedati da je bil v nedeljo 12. sept. Marijin praznik in Sv. gore so znana božja pot; tako se število udeležnikov samo po sebi razlaga. Klerikalci pač izrabljajo take prilike za svoje hujskarije.

d Slovenski odvetniki — posnemajte! Prejeli smo sledeči dopis: V neki veseli družbi sedeča dva slovenska odvetnika sta navduševala navzoče goste za družbo sv. Cirila in Metoda. Da podkrepita svoje besede, obljubila sta slovesno, da darujeta ves zaslužek, ki ga prejmeta 13. in 20. septembra letos pri obravnavah Ciril-Methodovi družbi! Dostaviti nimamo družega kot: čast takim možem. Posnemajte vsi narodni slov. odvetniki in darujte, če že ne ves, vsaj polovico zaslužka 13. in 20. sept. Ciril-Methodovi družbi! — Eden od navzočih.

d Kdo je lažnjivec? Priobčili smo nedavno tega izjavo g. Woschnagga iz Šoštanja, da je imel ponovna politična pogajanja z dr. Korošcem. Zato smo seveda sedaj mi lažnjivci... Zakaj pa se ne obrnete na Woschnagga samega, ki je vendar to trdil, gg. v Mariboru? Zakaj njemu ne očitate, da je lagal? Mi smo kot vestni časnikarji objavili njegove besede — obrnite se torej sedaj na njega! Ali pa se morda bojite? Človek bi mislil tako, kajti kdor tako prostaško psuje kakor duhovniški list „Straža“ v tozadevni notici — ima slabo vest.

XIV. poročilo Južnoštajerskega hmeljarskega društva v Žaleu z dne 15. septembra 1909 o hmeljski kupčiji v Savinski dolini. Obiranje hmelja je obče končano. Množina pridelka — zlasti pri poznem hmelju — je za 15 do 20% manjša kakor se je cenilo. Vsled zelo živahne kupčije v minulih tednih ste že dve tretjini letošnjega pridelka prodani. Sedaj je kupčija bolj mirna. Vendar se cena ni spremenila.

Društveno vodstvo.

d Za železnico Maribor—Zeleni travnik. Mariborski občinski odbor je sprejel nujni predlog, v katerem se poziva deželni zbor, da čimprej sklene gradnjo železnice Maribor — Zeleni travnik.

v Iz Lopate pri Celju. V nedeljo dne 19. tm. vrši se pri g. Podpečanu po domače „Tišlerju“ domača zabava z godbo. Pri tej priliki naredi „Šmartinski pevski zbor“ izlet v omenjeno gostilno in je upati, da se zbere prav mnogo sosedov ob štirih popoldne v omenjeni gostilni. Na svidenje!

v Čebelarstva podružnica za Celje in okolice priredi v nedeljo 19. tm. ob pol 3. uri popoldan pri gospodu Ferdinandu Rozmanu blizu Laškega trga čebelarški shod. Gospod potovalni učitelj Jurančič bode predaval in ob enem praktično poučeval o jesenskem delu in o pripravljanju čebel za zimo. Čebelarji laškega okraja udeležite se tega shoda polnoštevilno!

d Iz Laškega trga. Pri včerajšnji volitvi v pridobninsko komisijo v 3. in 4. razr. so zmagali Slovenci.

v Iz Svetinje. Prvi čin v korist našega abogega ljudstva od preblagega za blagor svojih faranov vnetega gospoda župnika Bratuška je bil, da si je dal od Veličanskih kmetov k svojim goricam v Jeruzalem zastoj opeko voziti, drugi pa, da je poberačil po fari nepostavno zbirco. Vedno jadikujemo ter kličemo po toči in suši poškodovani državo na pomoč, a dovolj pa še imamo, da dajamo sitim kruha, da tem lažje potem pojedine in veselice prirejajo.

d V vinogradih občine Gotovlje se je 13. t. mes. uradno konstatirala trsnauš.

d Shod drž. poslanca dr. Ploja se vrši v nedeljo dne 19. sept. ob 3. uri pop. v Otrežu pri Središču, in sicer v Rakuševi gostilni. G. dr. Ploj bode govoril o političnem položaju.

d Sveže jabolčno cvetje nam je poslal g. Zdravko Turin, pismonoša v Trbovljah. Hvala za pozornost!

d Pri obč. volitvah v Studencih pri Mariboru so zmagali v 3. razredu s pomočjo slovenskih glasov socialisti s 142—170 glasovi. Nemškutarji so dobili 112—136 glasov.

d Umrl je v Mariboru vodja viničarske šole g. Franc Kraner.

d Slovenski se učijo! „Marb. Z.“ ima navado, da grozovito zabavlja na vse, kar je slovenskega, v včerajšnjem listu pa pozivlja Mariborčane, naj obiskujejo nek slovenski jezikovni tečaj, katerega priredi vadnični učitelj Herbst. Priznanje, da se tudi v Mariboru danes ne more več izhajati brez slovenščine.

v Iz Hoč. Pretečeni teden se je peljala s Pohorja učenka Barbara Grašič na polnem vozu drv. Naenkrat so se voli splašili in deklica je padla z voza. Neko drevo, ki je bilo za voz obešeno, jo je prijelo in ji je odtrgalo polovico meče na nogi.

d Od Velike Nedelje. Klerikalni shod, ki se je vršil v nedeljo dne 12. t. m. pri g. Miklunu, je bil še precej obiskan, posebno, ker je bilo nad polovico žensk. Da se ni zgodilo ničesar hudega, je soditi iz tega, ker je kaplan Štuhec klical na korajžo rekoč: „Korajžen mora biti človek, mené so že psovali, topli in opljuvali, pa me zopet vidite danes tukaj!“ Jako lepo, gospod kaplan, da se Vas nič ne prime, ljudstvo pa je zmajalo z glavami, ko je slišalo te besede iz ust — duhovnika. Mishilo si je čisto prav, da se kaplanu to gotovo ni zgodilo pri službenih opravkih. Tudi slavnoznani „poslanec“ Meško (ki je pri Bolfenku kazal fige) je nekaj pridigal. Kako globoko so kmetje umeli duhovita njegova razmotrivanja, kaže zahvala predsednika Meška, župana iz Trgovišča, ob sklepu shoda. Rekel je: „Zahvaljujem se vam za nazore, ki ste jih razkladali, in ki so pogubljivi za slovenski narod! Živijo!“ Lepo od g. župana Meška, da je za brusil svojemu poslancu resnico v obraz! Ob priliki se bomo na njo sklicevali.

d Iz Brežice. V nedeljo popoldne so se peljali člani Turnvereina v Brežicah v Hrastnik, pa ne telovadit, ampak napadat in ubijati ljudi. Ti turnerji so prišli v Hrastnik še le z večernim vlakom, torej ko je bila telovadba že končana in tedaj le radi tega, da bi se lahko udeležili med potjo nazaj napadov na Slovence. O njihovem junaškem in nemškega naroda v resnici vrednem delu v Zidanem mostu in Vidmu je „N. D.“ že poročal. Ker ni bilo več mogoče ustaviti vlaka ter takoj prijeti storilca na Vidmu, naznanilo se je storjeno hudodelstvo brzojavno pred prihodom vlaka v Brežice. Slučajno sta bila na postaji pri prihodu vlaka dva orožnika ter v bližini gostilni več Slovencev. Vest o storjenem dejanju je seveda naše ljudstvo grozno razburila in upravičeno moramo trditi, da oba orožnika nista storila svoje dolžnosti. Namesto da bi bila pridržala turnerje tako dolgo na kolodvoru, da bi došla iz Vidma še natančnejša brzojavna informacija, na podlagi katere bi morala nastopati proti turnarjem na postaven način, pustila sta jih oditi in njim niso vkljub večkratnim opozarjanjem navzočih zastopnikov občine Zakot in drugih Slovencev niti preiskala žepov, da bi se videlo, če je še kdo nosil samokres s seboj. Ti turnerji, ki so že med potjo dovolj pokazali, da so pripravljeni k vsem silovitim dejanjem, so odšli iz kolodvora v mesto Brežice oboroženi s težkimi železnimi palicami, katere se sploh ne smejo nositi. Zastopniki občine Zakot so odločno protestirali nasproti c. kr. žandarmeriji proti dovoljenju nošnje tega morilnega orodja ter zahtevali, da morajo turnerji te železne palice in drugo odložiti ter da ne smejo korakati skupno skozi občino Zakot. C. kr. žandarmerija je rekla, da ne sme ničesar ukreniti (mogoče vsled višjega ukaza). G. vodja okrajnega glavarstva, komisar Schaffenrath, vprašamo vas, kako boste še sedaj zagovarjali svoje postopanje nasproti nam Slovincem? Sokolom, ki še niso nikdar pri nobeni priliki nikogar pobijali oziroma streljali po ljudeh, prepoveste vse. Sokoli ne smejo biti oboroženi in niti korakati korporativno skozi mesto, a proti nemškim turnarjem ne ukrenete ničesar. Pa kakor za turnarje, pride tudi za vas še dan plačila in skrbeli bomo z vsemi močmi za to, da bo to plačilo dovolj častno in zaslužno.

d Nova narodna trgovina. Vri narodnjak g. Ilich otvoril je v Mariboru v gospodski ulici novo slaščiarno. Človek bi mislil, da bodo novega obrtnika gotovo vsi Slovenci z veseljem pozdravili, toda temu ni tako. Še predno je g. Ilich svojo slaščiarno odprl, napadlo ga je neko klerikalno ščene v „Slovenca“ na najnesramnejši način ter mu očitalo, da je dal v Narodnem domu obesiti nemške plakate, kar je čisto navadna laž, ker še takrat gosp. Ilich sploh nikakih plakatov ni bil razposlal. G. Ilich je dal namreč v Ciril-Metodovi tiskarni tiskati slovensko-nemške plakate. Nek človek iz „Gosp.“ uredništva je prinesel tak nemški plakat v Narodni dom, ga tamkaj obesil in potem poročal „Slovenca“, da je dal gosp. Ilich v Narodnem domu obesiti nemške plakate. Tako delajo naši klerikalci za prospeh narodnega obrtništva in trgovstva. Sramota!

d Veselica vuhredške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda, ki se je vršila dne 8. sept. izkazuje K 164'64 čistega dobička, kar je z ozirom na naše obmejne razmere naravnost velikanski uspeh. Bodi izrečena vsem prirediteljem in udeležencem, v prvi vrsti pa obitelji Pahernikovi in Urbančevi najprisrčnejša zahvala.

a Iz Vuhreda. (Veselica podružnice sv. Cirila in Metoda.) Veseli nas, če slišimo, da se je sploh kakšna narodna prireditev dobro obnesla. Tembolj nas mora navdajati vesel čut, če se obnese narodna slavnost ob jezičkovni meji, kjer se takšnim prireditvam delajo od nasprotnikov vsakojake zapreke, in kjer je uspeh veselice večjega pomena kakor kjersibodi drugod. V marenberškem okraju smo bili navadno zadovoljni, če smo dosegli z narodno prireditvijo lep moralen uspeh. Veselica v Vuhredu dne 8. kimovca pa nam je prinesla lep gmoten in moralen uspeh. — Z veseljem smo opazovali marljive narodne delavce, kojim se je videlo, da čutijo v sebi, da delajo za sveto narodno stvar. Da, tukaj ob meji, kjer čutimo bič nasprotnikov, kjer opazujemo njegovo krutost, tukaj se naj vnamejo srca v ljubezni za svoj narod. — Prvi del veselice je tvoril občni zbor podružnice in predstavljenje dveh iger. Igralci so gotovo zadovoljili občinstvo. Gospodične Urbančeve, ki so nam kot dobre igralki že od drugih veselic znane, so tokrat še povečale naše občudovanje. Za dr. Dragiča in g. Kratkija je škoda, da nimata priložnosti nastopiti na kakšnem večjem odru. — Pri prosti zabavi so vse gospodične Urbančeve prav pridno razpečavale razne zabavne predmete ter pripomogle k jako lepemu gmotnemu uspehu. Srčna hvala! Imeli smo veselo zavest, da se v marenberškem okraju svita in da narod, ki ima ob meji tako vrle delavce, ne more in ne sme podleči! — Vsem Vuhredčanom pa svetujemo, da pokažete vsakemu pot proti nemškemu rajhu, ki bi se drznil zasramovati Vas in Vaš mili jezik, da jo bode osramočen popihal, kakor jo je popihal Jože (v igri „Nemški ne znajo“).

Darujte za Narodni sklad!

Kranjske novice.

o Klerikalci in narodnost. Nek narodnjak nam piše: Klerikalci se povsod bijejo na prsa, povdarjajo svojo narodnost in se čutijo kot edino zmožne rešiti obmejne Slovence. Ko smo pred kratkem opozorili mariborske gospode na nemško tablo stavbenega mojstra pri šentiljskem domu, je bil cel klerikalni Izrael po koncu. Pred kratkim sem moral opaziti še žalostnejši nedostatek. Slučajno me nanesejo pota tudi v kočevski okraj in sicer v vas Draga. Kraj je blizu meje kočevskega nemškega otoka, ali vendar je cela vas še slovenska. Pa glej, na popolnoma slovenskem ozemlju se blišči napis farovške posojilnice v nemškem jeziku: „Spar- und Vorschusskasse in Suchen“. Človeku se mora srce krčiti, ko vidi kaj tacega. Posojilnica je u članjena pri klerikalni Zadrugi Zvezi v Ljubljani, katera je pa tudi nemško-slovensko vpisana pri trgovskem sodišču. Tako, kakor naši štajerski klerikalci, delajo tudi njihovi kranjski zavezniki za narodni problem. In če se jih ne take nedostatke opozarja, se pa čutijo še celo užaljene. Sramota!

o Nemško gledališče v Ljubljani. Kakor smo že nekoč poročali, se je ljubljansko nemško gledališko društvo odločilo, zgraditi novo gledališče. Dunajski arhitekt Graf je že izdelal načrt. Društvo je že tudi prosilo za dovoljenje in komisija si bode stavbišče ogledala prihodnje dni. Z gradnjo se bo takoj pričelo na prejšnjem Zenkerjevem posestvu na robu Erjavčeve ulice in Gradišča.

o Kranjska vlada — proti Slovincem. Deželna vlada je prepovedala gledališko predstavo poljskih akademikov iz Krakova, ki bi se bila mo-

rala vršiti 17. t. m. Priziv deželnega odbornika dr. Lampeta je bil brez uspeha, ker „vlada ne more trpeti, da se krog 20. kaj prireja“. Poljski akademiki torej izostanejo. Prepovedana je tudi anketa in narodno-radikalni shod v prilog slov. šolstvu.

o Poročil se je včeraj v Ljubljani ravnatelj „Zveze slovenskih zadržig“ g. dr. Gregor Žerjav z gđ. Mileno Lavrenčičevo, hčerko tovarnarja in posestnika g. Josipa Lavrenčiča. Iskreno čestitamo!

Primorske novice.

v Rudolf Vukovič pl. Podkapelški, polkovnik tržaškega bosansko-hercegovaškega četrtega regimenta je v ponedeljek ob pol 4. uri naglo umrl, od kapi zadet. V nedeljo se je še zdrav in vesel vrnil z vaj in z ognjevitvo hrvatsko besedo slavil vrline svojih vojakov, ki jim je bil kakor oče, a v ponedeljek ga je njegovim iztrgala smrt. Pokojnik se je bil to zimo osebno obrnil do cesarja, prosil milosti za one, ki so bili zbežali v Črno goro. In posrečilo se mu je: mesto vislice so dobili svobodo. In sedaj dobrega Ličana ni več.

v Za slov. šolstvo na Primorskem se bo vršil povodom narodno-radikalnega dijaškega shoda v Ljubljani v Trstu velik shod, na katerem bo prevzel referat o slov. šolstvu na Primorskem poslanec dr. Rybač.

v Radi slov. učiteljskega v Gorici se je minole nedelje obrnil državni poslanec dr. Otokar Rybač do sedanjega voditelja namestništva, grofa Schaffgotscha, za pojasnila. Opozarjal je, da so toliko profesorji, kolikor dijaki v negotovosti, kje in kedar se bodo vršila vpisovanja, kakor tudi kje in kedar naj si preskrbijo stanovanja! Grof Schaffgotsch je pred vsem potrdil, da je ministerstvo odločilo premestitev ter je izjavil, da se je radi nadaljnjih instrukcij radi načina te premestitve obrnil z daljšim poročilom na ministerstvo ter zahteval brzojavne rešitve. Ker po tem odgovoru vendar še ni jasnosti, svetuje „Edinost“ tistim dijakom, ki se mislijo vpisati v prvi tečaj v Gerici, naj to prijavijo naravnost c. kr. dež. šolskemu svetu v Trstu.

Obrambni vestnik.

o O priliki učiteljskega shoda v Gradcu 11. sept. nabralo je omizje v gostilni g. Mursa, Schießstattgasse 31., za družbo sv. Cirila in Metoda 13 K s sledečim verzom: „V Gradcu pri Mursi ljutomerčana smo pili, domu mal dar na altar smo položili“.

o Za Ciril-Metodovo družbo so darovali: Cvenski in ljutomerski diletantje, med katerimi so se posebno odlikovali gđ. Milica in Marica Pušenjakova ter Anica Lipovčeva, pošiljajo del čistega dobička z veselice dne 8. sept. Ciril-Metodovi družbi K 8.— po g. M. Muršecu, solicitorju v Ljutomeru. — Gđ. Milica Jugova v Podovci nam je poslala K 5'68, nabranih v veseli družbi Mariborčanov pri nadučit. Jugu v Podovci. — J. Mulec, Kozje, je nabral v veseli družbi v Viršanu bl. Kozjega K 2'07. Prisrčna hvala!

Narodni gospodar.

v Številke govore. Statistika se pri nas prav malo ali pa nič ne goji. To je vzrok, da o nekaterih stvareh nismo čisto nič informirani in ker nimamo stvarnih podatkov, števil, tudi ne vemo, kje in kako bi se oprijeli dela. Ko pa pride snhopen številkar in brez fraz pokaže par suhih števil, se primemo pogostoma za glave in vskliknemo: ali je to mogoče!? Tako nekako je s cikorijsko, ki se nam na prvi hip zdi se zelo malenkostna reč. Pa vzemimo v roke številke! V Avstriji je 5,538,262 rodbin in vsaka rodbina porabi povprečno na teden 1/4 kg cikorijske; v Avstriji še torej porabi na teden 1,384,565 kg cikorijske, kar da na eto 7069 vagonov v ceni ca. 50 mil.

kron. Če upoštevamo, da je v Avstriji 60% Slovanov, bi morali misliti, da je tudi konzum cikorijske razdeljen tako in da slovanske tovarne izdelajo za 30 milijonov cikorijske in ostale za 20 milijonov. Kaj pa še! Mi Slovani in posebej Slovenci smo že taki, da ne pustimo, da bi se naše število kje uveljavilo, in zato izdelajo slovanske tovarne na leto samo 730 vagonov cikorijske, tuje razen Franka, 820 vagonov, in Frank sam 5519 vagonov. Z drugimi besedami, Frank sam vtakne v žep na leto 38 milijonov, med katerimi je tudi lep del slovanskih izvozov in ta denar je za nas za vedno izgubljen, ker gre v tujino in se nikdar več ne vrne. Kdaj se bomo spametovali!..

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Finančni načrt.

a Dunaj, 15. sept. Sedaj je končno odločeno, da se popolnoma prepusti posameznim deželam pobiranje doklade na pivo in eventualno zvišanje te doklade. Kakor poročajo „Narodni listy“, se prepusti deželam tudi prosta roka glede davkov na povišanje vrednosti.

Trgovske pogodbe z balkanskimi državami in agrarci.

a Dunaj, 15. sept. Ožji odbor agrarcev, ki ima voditi z vlado pogajanja glede pripustitve trgovskih pogodb z balkanskimi državami, ima prvo sejo dne 26. t. m. Šlo se bode za pogoje, pod katerimi bodo glasovali agrarci za omenjene pogodbe v državnem zboru.

Francozje v Pragi.

a Praga, 15. sept. Kakor poročajo češki listi, pride 22. t. m. odposlanstvo pariškega občinskega sveta v Prago na posete k svojim češkim kolegom. Pričakujejo se velike manifestacije češko-francoskega pobratimstva.

Različne vesti.

v London, 15. sep. „Daily Telegraph“ poroča iz Novega Jorka, da Cookova popularnost zopet narašča.

v Sofija, 15. sept. Tukaj kroži novica, da nameravajo na obletnico osvoboditve Bolgarije proglasiti bolg. eksarha, ki se mudi sedaj radi boleznih v Sofiji, za patrijarha in s tem ustvariti neodvisno bolgarsko pravoslavno cerkev.

v Rim, 15. sept. „Giornale d'Italia“ poroča, da se je začel Vezuv po daljšem premirju zopet gibati. Voditelji na Vezuv poročajo, da je opaziti v manjšem kratru veliko vznemirjenje; sliši se močno podzemeljsko šumenje in občutijo se lažji potresni sunki.

v Reka, 15. sep. Prva podmorska ladja za avstr. mornarico, katero je zgradila tvrdka Whitehead, je pravkar dokončala poskusne vožnje v Pulju. Uspehi so dobri in so celo prekosili pričakovane garantirane rezultate.

v Pariz, 15. sept. V marsiljski luki so hoteli ukrcati na parnik jako lepo tigrinjo, namenjeno v neko menažerijo v Oran. Nek splešen konj je s kopitom potrl del stene pri zaboju in tigrinja je vdrla na prosto, ranila s taco nekega delavca in se na to skrila med zaboji in raznim blagom v luki. Policija in orožništvo zasleduje redki lovski plen.

Veleizdajski proces v Zagrebu.

Glavna razprava.

Pri današnji razpravi trdi državni pravdnik, da je v pakraškem okraju pripravljen prevrat kaplan Podunavac, imenovan pop Gapon. „Pojavi“ so mu zopet cirilica, slike kralja Petra, bujenje srbske zavesti, petje srbskih pesmi i. t. d. . . Citira zopet lažnjive svedoke, ki potrjujejo krivdo.

Pri nekaterih krivcih, veli pravdnik, ni ustanovljeno, da so li osebno krivi ali ne, a gotovo je, da so bili v zvezi s

krivci. Podpirali so zločin in radi tega jih mora zadeti težka kazen. V interesu države je zahteval, da se naj najhujše obsodijo.

Pravdnik prosi, naj ne pozna sodišče nobene milosti in predlaga Adama in Valerijana Pribečeviča, Joco Oreščanina, Pero Bekiča, Simona pl. Živkovića za smrt na vislicah, druge pa za težko ječo od 10—20 let.

Nato vstane dr. Hinkovič in počne s svojim obrambnim govorom. On veli, da se z veleizdajniki redko peča kako sodišče in da zgodovina pravprav pozna samo dva izdajalca Judo in Efilta. Te zločince je zgodovina ožigosala, a drugi so zopet „vleizdajniki“, ki jih vsa javnost slavi kot heroje. Če se potlačeni narodi dvignejo proti tlačiteljem, njihove voditelje vse časti in to ni zločin, ampak patriotsko delo. Navaja več takih slučajev. Državni pravdnik je hotel prepričati, da so obtoženci, ki niti danes ne smejo biti navzoči, prodali svojo domovino. Lahko jih obsojate, a ne smete jim podtikati sebičnih materialnih motivov, pravi dr. Hinkovič. Toženi so, da so hoteli narod vzbuniti in odepiti od Avstrije. Nikjer v zgodovini se ne najde, da bi se kak narod dvignil brez velikega utemeljenega nezadovoljstva. V vseh vstajah odloča ekonomska vprašanja, kakor na Korziki ali v Švici, a vendar so oni Italijani rajši tam kakor v Italiji. Accurti in Hinkovič se večkrat prepirata radi zagovora in predsednik odloži razpravo.

Društvene vesti.

a Bralno društvo v Gaberju priredi dne 19. t. m., t. j. prih. nedeljo vinsko trgatve pri g. Jož. Koštomaj-u na Spodnji Hudinji ter vlijadno vabi vse prijatelje, da nam pomagajo v boju proti narodni zaspanosti, da bi se Gaberje vedno bolj prebujalo in zavedale narodne dolžnosti. — Začetek ob 5. uri popoldne, vstopnina 30 vin.

a Iz Šoštanja. V nedeljo, dne 19. septembra priredi šoštanjski „Sokol“ ljudsko veselico na vrtu pri „Basistu“. Vspored je jako obširen in zanimiv. Vsi Saleščani, Savinčani in Mislinčani, ki čutite v sebi narodno zavest in simpatijo do sokolov, prihitite na slavnost, da s svojo obilno udeležbo navdušite svoje sobojevnike za narodno delo, posebno v Šoštanju, ki je tako ogrožena postojanka. V združenju in v navdušenju je moč. Na svidenje!

Tržne cene.

14. septembra.

Dunajska borza za kmetijske pridelke, 14. septembra:

Na današnji borzi se ni kaj tržilo in ni bilo vel. prometa. Kaj posebno se ni prometovalo. Rž se je dobro držala, za ječmen ni bilo zanimanja, po ovsu se je vpraševalo, vsled česar je postal 5 vin. dražji. Koruza je bila mirna.

Sladkor. Praga: 14. sept. sur. sladkor prompt K 26'80, nova kampanja K 24'35. Tendencia mirna. — Vreme: deževno.

Sladkor. Trst, 14. septembra: Centrifugal Pilés prompt K 31½ do K 32—, za november-marec K 30½ do K 30¾. Tendencia mirna.

Budimpešta, 14. sept. Pšenica za oktober K 13'58, pšenica za april K 13'71, rž za oktober K 9'54, rž za april K 9'84, oves za oktober K 7'30, oves za april K 7'53, koruza za september K 7'60, koruza za maj K 7'04.

Pšeničnih ponud zmerno, veselje kupiti zmerno, tendencia trdna, prometa 20.000 meterskih stotov. Efektivna pšenica 5 vin. višje, rž trdna, oves tudi, drugo mirno. Vreme: lepo.

Budimpešta, 14. sept. Svinjad: ogrske stare, težke — do — v., mlade težke 142 do 144 vin., mlade, srednje 144—146 vin., mlade, lahke — vin. zaloga 26.245 komadov. Prignano 399 komadov, odgnano 369. Ostalo torej 26.275 komadov. Tendencia trdna.

o Izkaz prispevkov za po toči poškodovane v ormoškem okraju: Iznos K 1817'58: Darovali so nadalje gg.: Simon Štrnkel, Zibika K 10, občina Šmarje pri Jelšah, K 20, obitelj Pahernik, Vuhred, K 40, Vinko Jakl, Središče, K 6, Vek. Krajnc, c. kr. notar, Šmarje, K 10, Hrabroslav Vrabelj, Ljutomer, svojo provizijo od ga. Terezije Vršič za zavarovanje proti nezgodam K 4'80, Slov. pevsko društvo, Ljutomer, čisti dohodek veselice 29'8. 1909 K 60. Konjice: Sl. posojilnica kron 100, gg. dr. I. Rudolf, odvetnik K 10, Martin Ogorevc, trg. K 20, ga. Josipina dr. Prusova K 10, Lovro Serajnik, naduč. v p. K 3, Ivan Clarici, ravnatelj pri knezu Windischgrätzu, K 5, Peter Dobnik, veleposestnik K 5, Václav Prorazil, provizor v lekarni K 2, ga. Marija Pospisil, lastnica lekarni K 3, Franc Žagar, gostilničar, K 2, Avgust Kolšek, pravnik, K 2, Iv. Šepič, posestnik, (II. dar) K 10, Karl Mravljak, učitelj, K 1, Miroslav Kožuh,

učitelj, K 2, Fran Košar, pos. tajnik, K 1, — 176 K; Lovro Šah, nadučitelj Teharje K 5, okrajna posojilnica v Ormožu K 100, Jož. Rotner, c. kr. sodni svetnik, Vransko K 20, kmetijska podružnica sv. Marjeta pri Moškanjcih K 50, dr. Juro Hrašovec, Celje K 20, Ivan Krefl, krojač, Braslovce K 5, okrajna posojilnica v Boycu K 20, M. Jezovšek, c. kr. notar, Vransko K 10, Posojilnica Selo-Vipava K 5, dr. Franc Simonič, Gornja Radgona K 10, vkup K 2389'38. — Proseč ponovno, da se slavno občinstvo spomni ponesrečencev v čim največjem številu, se vsem dosedajnim darovateljem prisrčno zahvaljujemo. Za pomožni odbor: dr. J. Omulec.

Proda se

prej Endresovo, pozneje grof Eggerjevo posestvo v Lemberg h. št. 3 in 4, ob okrajni cesti Vojnik - Dobernski, 10 minut vstran, namreč 6—7 oralov novega zrigolanega vinograda, sadonosnik, njive, gozd, gosposka zidana hiša s kletjo in stiskalnico, viničarija, za 15.000 kron z letošnjo trgatvijo vred; 5000 kron lahko na posestvu ostane. — Več se izve v župnišču Nova cerkev, pošta Vojnik. 451 3-1

Steckenpferd- 101 40-27

lilijno mlečno milo

najmileje kožno milo
kakor tudi proti soln-
čnim pegam!

— Dobiva se povsod! —

V vseh strokah dobro vpeljana zavarovalnica išče za svoje glavno zastopstvo v Celju, veččega, uglednega

posredovalca oz. zastopnika

ki bi zamogel zastaviti tudi primerno kavcijo. Ponudbe naj se naslovijo pod „Fiksno s provizijo“ na anončno podjetje I. A. Kienreich, Gradec, Sackstrasse 4-6. 452 2-1

Poštno hran. račun št. 54.366.

— Telefon št. 48. —

„LASTNI DOM“

Pisarna je v Celju,
Rotovške ulice št. 12

Uradije se vsak dan
razun nedelj in praz-
nikov od 8.—12. ure
*** dopoldne. ***

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po **pet od sto (5%)**

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem, tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun glavnic in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih. ****

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

Brzojavi: „Kamnoseška in-
dustrijska družba Celje“.

Stavbena in umetna kam-
noseška obrt s strojnim
*** obratom. ***
Izvrševanje vseh stavbe-
nih del: kakor stopnice, fasad,
podbojev, pomolov, nastavkov
itd. iz različnih kamenov in
*** cementa. ***

Specijalna delavnica in
podobarski atelje za
umetna cerkvena dela
kakor: altarjev, obhajilnih miz,
prižnic, kropilnih in krstnih
*** kamnov itd. ***

Brušenje, puliranje in
struganje kamna s stroji.

Mnogoštevilna zloga
nagrobni spomenikov iz
različnih marmornih vrst gra-
t in siljenov po razno-
rstnih narisih in nizkih cenah.
Naprava zidanih ali betoni-
ranih rodbinskih grobišč
*** (rakev). ***

Tiskovanje cerkva, dvoran
in hodnikov s šamotnim ali
*** cementnim tlakom. ***
Izdelovanje pohištvenih
plošč iz različnih najbolj idočih
marmornih vrst v vseh oblikah.
Popravljanje spomenikov, ude-
*** lvanje napisov v iste. ***